

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimecres 20 de Octubre de 1897

Num. 3.397

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas.
En provincies trimesstre.	3.50
Extranjer y Ultramar.	?
Anúncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

PERA 'L DIA DELS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adorns propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels demés objectes que 's troban deteriorats.

Ultima novetat y gust exquisit, á preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantida.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

GAS REUSENSE

Aquesta Societat instala canyerías y aparatos d'illuminació y calefacció á qui ho solliciti, sens cap gas-to per part del sollicitant, mediant lo pago del gas á 30 céntims de pesseta lo metre cúbich, y ab tal que 'l consum anyal arribi á una cantitat determinada.

Pera més informes y detalls, dirigir-se á la fábrica.

SECCIÓ DOCTRINAL

Los conservadors barcelonins

Per fer *pendant* ab l'article ó quadro que presentarem al lector la setmana passada representant la mort del partit conservador, podem avuy trasarne un altre representant l'actitut dels conservadors barcelonins. Provem de ferho.

Si faltés algun comprovant de la veritat de la nostra teoria de que la política y 'ls lligams de partit han mort tot lo vigor de nostre caràcter, es dir del caràcter catalá, l'actitut del partit conservador de Barcelona y sa provincia davant de la desfeta del de Madrid nos serviria de poderós y casi diríam invencible argument. Y donchs ¿que han fet y resolt los conservadors barcelonins? Lo que farán probablement los conservadors de las més arreconadas y més desvalgudas provincies: *mantenirse en actitut expectant*. Per de prompte fugir de compromisos.

Se reuniren de primer antuvi en la casa dels conservadors de Barcelona totas las excelencias provincials

que tenim dret á dirne, baix la presidencia del *jefe* provincial fins ara indiscutit, però pel qual comensan ara á presentarse perills y amenasas. Se reuniren, donchs, las dessasditas excelencias baix la presidencia del citat *jefe* provincial, y 's posá á discusió 'l tema de la sentada, ço es que s'havia de fer davant de la presenta situació general del partit. La sessió, ó la discusió al menos, fou breu y poch accidentada. Totas las excelencias s'avingueren ab l'opinió del *jefe*, que alguns diuhen conveniencia, qual opinió fou la de *guardar una actitut expectant*.

No sabem en Silvela y 'ls demés conservadors madrilenys que aspiran á l'herencia den Cánovas com haurán prés aquesta actitut expectant dels Barcelonins, però 'ns sembla, aixís á primera vista, que podem haverli donat una importancia exessiva. Fora possible qu' en Silvela ó algun altre hi vegesen un nou cas d'aquella famosa prevenció catalana que, quant eram catalans, diuhen que 'ns feya tant antipáticos als castellans, gent *de corazón mas abierto*, més fàcils y menos escrupulosos. Y ¿qui es que vá á endevinar tota la malicia que hi pot haver darrera d'aqueixa prevenció y d'aqueixa reserva?

Si en Silvela ó 'ls altres s'han alarmat en vista de l'actitut expectant, nosaltres volem tranquil·lisarlos: no hi há de qué agafar por. L'actitut expectant es en definitiva una càscara del poch valor de nostres conservadors y de llur peresa. Quan á Madrid s'hajan avingut, si es possible que s'avingan, y hi haja un *jefe* ab la suficient majoria de vots per créurel poderós é *indiscutible*, los conservadors de Barcelona y sa provincia dirán amén, y anirà rodant la bola com rodava durant la vida den Cánovas. Si, los conservadors barcelonins son verdaderament *provincials* y no tractan ¡qué es cas! de rompre la disciplina. L'actitut expectant es una fórmula, més que un acte, de prudencia.

La provincia de Barcelona es segons diuhen, la més rica y la més poderosa d'Espanya. Quan lo govern necessita diners, per camins directes ó indirectes, vá á buscarlos á Barcelona; quan ha de menester barcos per transportar tropes á las colonias, á Barcelona, y solament á Barcelona, los troba; quan en materias de gestió económica, qu'es en la vida material d'avuy en dia lo essencial d'un Estat, necessita consell, á Barcelona 'l demana; en una paraula, Barcelona, á pesar de no quedar á Catalunya rastre de sa autonomia política, es encara el millor puntal del Estat espanyol, y, si es cert que 'l partit conservador es lo partit gubernamental, sembla lògich qu' en la vida d'aquest partit hi tinga influencia especial Barcelona. Debem afegir qu' en lo partit conservador barceloní hi figuren, segons nos contan, los qui posseheixen las grans fortunes, los qui representan las grans industrias, los qui tenen en sa mà 'l verdader comerç espanyol, conservadors tots ells principalment—y d'aixó certament no 'ls ne fem retret—de llurs propis interessos. Fora

lògich, repetim, que la agrupació de tots aquets elements de vida influhís poderosament en la del partit conservador y prenguessen part activa en los treballs ciclòpichs que s'haurán menester per reorganisar-lo; aqueix esdernegat partit que nosaltres, com ja diguèrem l'altre dia, considerem d'impossible reorganissació, al menos en la forma que tenia avans de la mort den Cánovas. Es dir que la fracció conservadora de Barcelona, de la provincia més rica d'Espanya, fos una verdadera roda del partit sense la qual lo partit no pogués marxar. La fracció barcelonina hauria de pensar tant en la balansa que 'ls fos impossible als de Madrid ferla caure sense contar ab aquest pes, y sols aixís li podriam concedir nosaltres el partit conservador barceloní la importancia que alguns sens rahó evident li concedeixen. La actitut expectant n'es una prova.

Pero en los moments actuals aquesta missió dels conservadors barcelonins sembla més natural y necessaria. Perque, per molt que desmentescan, sempre resulta que l'immoralitat es la que ha mort al partit conservador, encara que no tingan en compte altre immoralitat que la rebeldia y mala voluntat dels que 's creuhen ab drets á la successió d'en Cánovas. Considerem nosaltres que no pot dir-se que s'troban en situació molt ayrosa los que en dias de crisis suprema com los presents s'hán vist en lo cas de dir á la Reyna: «Senyora, nosaltres no podem governar més perque no 'ns avenim, y no queda altre remey que dar lo poder als nostres adversaris; als que, pensant de conformitat ab nostres principis, estém segurs de que tot lo que está esquerdat ho acabarán de rompre y deixarán consentit, y tal vegada romput també, lo que encara hi há sencer, si hi ha alguna cosa.» No es una altre immoralitat desfer-se de la vara de l'autoritat quan se té la convicció de que 'l qui vinga no la pot ó no la sab fer servir?

Pero es clar que hi ha altres immoralitats de que no cal fer esment, que prou se n'es fet ja, y afortunadament escribim per lectors de qui 'ls pot dir á boca plena *intelligenti pauca*. Y, davant d'aqueixas immoralitats, enteném nosaltres que 'l partit conservador barceloní tenia, no ja 'l dret, lo deber—y deber de conciencia innegable,—lo deber d'encararse ab los aventurers de Madrid que volen assolir la *jefatura* y á las fraccions que 'ls segueixen y dirlos: «La reorganissació del partit conservador s'ha de fer sobre una base de dignitat, y nosaltres, que no 'ns tenim per partícula insignificant, volém que la dignitat sia la pedra angular del nou edifici y volém que sia rebutjats y apartats de l'obra tots materials falsificats ó nocius que pogan comprometre demá la solidesa del nou edifici. Al que vulga aixís embestir l'empresa seguirem; á ningú més nó.» Aixó debía fer lo partit conservador barceloní si entre 'ls seus significa alguna cosa, lo qual tenim dret á dubtar desde que coneixém lo de l'actitut expectant que assimila la provincia de Barcelona á la més atrutinada del Estat espanyol. Si alguna cosa hagués quedat de catalá en los conservadors barcelonins, no s'ho farian sels los de Madrid, y tantas excelencias haurían servit per alguna cosa més que per scordar estar al aguayt.

Tot aixó no 'ns vé de nou per estar-hi ja tant fets; però 'ns hem cregut en lo deber de ferho notar, afegint que l'acort dels conservadors ja madurs ha signt confirmat pels conservadors tendres, per lo que anomenan *joventut conservadora*, que no sabem que cosa es ni arribem á capirho. La verdadera joventut vá per altres camins.

Y basta, perque no volém profundisar més per no trobarnos ab un cas poch falaguer, ab que totas las

reunions dels conservadors barcelonins, vells y joves, ebeheixen purament á un motiu personal; per no trobar en lo cas mes vergonya; per no topar ab que aquesta concentració de conservadors provincials oheheix á robustir lo pedestal d' una figura capdalt ja tremolosa que algú dels de Madrid té interès en enfonsar. No volíam fer més que demostrar que 'ls conservadors barcelonins se portan com polítichs decadents y no com catalans. Si algun dia convé entrar més endins, fins á las entranyas del assumpto, ja ho farém, si á Deu plau. Es dir quan vinga 'l cas, que podria venir, de que 'ls conservadors barcelonins se fraccionassen tant com los liberals, que ja no sabem de quants colors son ó si son tants caps tan barrets.

¡Oh política! ¿Quin ácit tant corruptor com tu?
M. R.

ARTS Y LLETRAS

Las músicas populares de las regions espanyolas

La música murciana

A mos apreciats amichs los notables mestres compositors don Francisco Gelambí y don Cosme Ribera.

(Acabament)

Durant las festas de Nadal, las germandats d' ànimas de las hortas, portant l' estandart de sas confraries, recorren sas partidas demanant caritat per las funcions religiosas y cantant l' «Aguinaldo». Alguna d' ellas, entra á la capital lo segon dia de Nadal y recorre sos carrers. L' orquesta d' acompanyament se compón de guitarras, bandurrias, panderetas y platets. Ab lo coro entona sa veu tota la gent que segueix á la comitiva.

A continuació van dugas coplas de las més populars en l' «Aguinaldo».

Veu á solas

«Esta noche es Noche buena

y no es noche de dormir,

que está la Virgen de parto

y á las doce ha de parir.

Coro general

Ha de parir un Niñito

blanco rubio y colorado,

que lo quiere San José

para guardar su ganado.»

Segueixen més coplas per aqueix estil.

«Passió».—La «Passió es un cant que en las nits de quaresma entonan los cegos per los carrers de la ciutat. Sa melodia es d' una senzillesa encantadora, se armonissió sobria y severa, y 'l conjunt perfectament apropiat al assumpto que representa, no careix de certa solemnitat bíblica.

L' antiguetat d' aqueix cant, anterior al any 1600, está comprovada per existir en l' Arxiu musical de la catedral de Murcia, varis cants d' aquella época, en los que s' troba aqueixa melodia tal com avuy se canta.

«Cant de la Aurora».—Es un coral de bastanta duració pero no de molt desenrotlló artístich, puig un mateix període de dugas frases se repeteix set vegadas. Una campana de timbre clar y agut, forma tot un acompanyament del conjunt vocal.

Lo carácter distintiu d' aqueixa música, quina antiguetat es del darrer quart del sigle passat, está sostingut per melodias senzilles en terceras entre dugas de las vens que discurreixen en intervals diatònichs y en la pedal, que constantment se sent, ja en la veu grave, ja en l' aguda y també tal vegada en l' intermitja. Acabat lo període principal, calla la campana, y una veu sola, que es sempre un tenor ó un contralt, entona una especie de salutació en moviment lent, que no es més que una melodia de sabor moresch, molt marcat, procedint per intervals conjunts ab abandancia d' adornos y grupettos. En la darrera nota del primer fragment fan un repós allargantla tot quant permet lo pulmó; la campana marca dugas parts separadas per una gran pausa y segueix la salutació, que ells ne diuen la cobla y sol ser en unes selves més largas que en altres, segons la lletra, pero sempre acabant los fragments ab llarchs calderons y una ó dugas campanadas en silenci. Lo període final, més lent que 'l primer, es lo més expressiu. En ell hi ha més sobrietat de lletra, molt lligat, *crescendos* y *desminuiendos* molt accentuats y pianíssims en lo major grau possible. Aquellos pianíssims los fan á boca tancada pera reduhir á la més mínima expressió la intensitat del sonido.

«El Panyo».—Es una graciosa cantilena de carac-

ter molt típich, quina antiguetat es del sigle XVII, de quina época se 'n coneixen moltes d' estil paregut, encare que no tant originals y bellas com aquesta. S' acompanya ab guitarra ab género puntejat. Aqueixa es la cansó mes usada pels cegos. Lo temps es *allegro mono* ab lo compás de tres per vuyt. Los cegos entonan ab ella historias amorosas metrificadas en décimas que s' escoltan ab fruició y ab encant per aquells filarmónichs pagesos, los quals no deixan de comprar aquells estupendos romansos dels quins portan plenas las alforjas aquells industrials cantadors.

JASCINTO VERGÉS.

Reus, 16 Octubre 97.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 19 d' Octubre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	760 769	87 84	0'0	5'0	Ras	
TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS		
HORAS d' observació	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 32 Sombra 24	14	16 26	S.	Cumul	13 0'4

Després d' una llarga malaltia é intensos sufriments, morí ans d' ahir á Barcelona don Artemio Padró Pratdesaba, fill y germá polítich de nostres amichs D. Jaume Padró Ferrer ex-diputat provincial D. Joseph Casagualda Busquets, Síndich de nostre Municipi, y del conegut metje D. Joseph Roig Huguet.

Al dia d' ahir tingué lloch en dita capital l' enterro del Sr. Padró, en lo que la colonia reussenca d' allí hi prengué part com una sola persona, demostrant ab aixó las simpatías de que gosa la indicada familia.

En atenció á las circunstancias que han concorregut en la prematura mort del jove D. Artemi Padró, há d' haver causat un iumens dolor en lo cor dels malaventurats pares que de tot cor nos hi associém, aixís com en lo de la demás familia donantlos lo pésam mes sentit, y aconsellantlos de pas la mes cristiana resignació.

A dos quarts de nou de la nit d' ahir, rennciá la alcaldía en mans del segon Tinent d' Alcalde D. Joan Vilella Estivill, l' alcalde que prengué possessió en primer de Juliol prop passat D. Francisco Piqué Hortonedo en virtut d' haver caigut lo partit conservador en lo qual figura dit alcalde dimitent.

Lo Sr. Piqué ha demorat alguns dias la resignació de la vara desde lo en que presentá la dimissió, tal vegada pera satisfacer á alguns de sos amichs polítichs als quí convenia la permanencia en la Alcaldía de dit senyor, puig de esperar era que, al presentar la dimissió, abandonés la presidencia del Ajuntament en lo que no hi tenia sino tres de sos correligionaris y per lo tant molt lluny d' una majoria y per lo tant no representava el poble sino al govern central que l' havia nomenat mermant ab aixó las facultats dels representants del poble que en poblacions com Reus no tenen dret d' elegir son president.

Ab lo tren exprés que surt á dos quarts d' onze de la nit, sortí ahir en direcció á la Cort l' ex-diputat per aquesta població nostre amich D. Pere Nolasco Gay Sardá.

Una infinitat d' amichs polítichs y particulars se trobavan á la estació á despedir á dit personatje polítich.

A mes d' altres d' aquestos vehins que també anavan á Madrid, hi havia lo diputat provincial senyor Orga.

Demá y passat demá, la vehina vila d' Alcover celebra sa Festa Major, en honor de sos Sants Patrons Santa Ursula y Sant Prosper.

Tots dos dias hi haurá diferents diversions públicas, tronadas, balls populars, balls en las societats y cafés y llhidas funcions religiosas, en las quals predicará lo notabilíssim predicador Mossen Porta.

La nit del 21, se tirarà un notable castell de focs artificials, que correrá á càrrech del acreditat pirotècnich de nostra ciutat Sr. Murgades, (Escala) y que de segur cridará l' atenció de quants lo presenciïn.

La societat coral «La Dalia» inaugurarà també un teatro en lo qual la companyia d' aficionats de «El Alba», d' aquesta ciutat, hi anarán á representar «Las

Euras del Mas» d' en Frederich Soler, y 'l celebrat drama castellá «D. Juan de Lenuza».

No faltarán gent á dita Festa Major ab tals aliements.

Diu un periódich:

«Denuncian varis periódichs de la cort á una im-prempta que facilita papeletas d' exámen falsas als estudiants.

Sobre aqueixas papeletas hi ha una agencia que cuyda d' estampar la firma del president y del secretari del tribunal examinador.

Se demana 'l castich d' aqueixos delictes ab que s' enganya á moltas familias.»

Es clar que 'ls castiran, porque aixó de fer la competencia als catedrátichs, no pot tolerarse de cap manera.

Mossen Jaume Collell publica en nostre apreciat colega lo «Diario de Barcelona» una carta al Excelentíssim Sr. Bisbe de Salamanca, ab motin de la edificació d' una basílica en Alba de Tormes. Dita carta no té desperdici y ab gust la reproduhiriam tota, per ésser una ensenyansa y un exemple á seguir.

Ab elocuentes períodos critica Mossen Jaume la falta d' estil que s' troba en lo projecte y s' estén en tals consideracions de doctrina regionalista, que de tot cor las aplaudim y respectém.

Hi ha alguns párrafos, que volém copiar, pera goig de nostres companys: diu aixís l' ilustre Canonje de Vich:

«Tractantse d' una obra nacional, d' un monument que s' tracta d' erigir ab l' óbol de tots los espanyols, valia la pena d' obrir un concurs al qual segurament haurían respós la major part de nostres arquitectes. No era tan important, baix certs respectes, lo fer la fatxada del «Duomo» de Florencia, y perá aixó la junta de fábrica se cregué en lo deber de cridar á concurs á tots los mestres d' Italia y d' altrás nacions, á fi de lograr ab l' estímul de la competencia una obra que no desdigués de la estupenda creació de Arnolfo, del Giotto y de Brunelleschi.

A aquestas brevíssimas observacions, que fácilmente podria ampliar, potser se 'm contesti que 'l projecte del Sr. Repullés ha merescut ja la aprobació de la Real Academia de Sant Eernando. Pera 'ls que professém ideas regionalistas, ja sab V. E. quin valor tenen los veredictes de certs sanedrins oficials; y pera aquilatar lo valor dels fallos de la Academia de Sant Fernando, nos basta recordar l' horrible esperpent de la fatxada de la Catedral de Palma de Mallorca, y 'l fet mes recent d' haver sancionat la docta Corporació madrilenya la fatxada de la Catedral de Barcelona ab un cumplert *visto bueno*, sanció que no ha sigut óbice pera que el matí següent s' aixequés de nou l' andamiatge pera corretjir y esmenar lo que avans s' havia donat per bó y ajustat á las reglas del art. Per aqueixas alturas vá la respectabilitat técnica de la Academia de Sant Fernando».

Tenim una bona noticia que comunicar á nostres lectors. Nostre estimat colega Lo *Catalanista*, de Sabadell, després de deu anys de vida setmanal passa á ser diari, ab lo qual serán tres los que s' publicarán en català.

Vegin lo que diu en son nou programa, lo qual es una hermosa promesa que no duptém cumpliran mes bé de lo que diuen, puig ho abona sa llarga y honrosa historia.

«Pera 'l bon desempeñyo de sas funcions en lo que pertany á la vida local, aixís en lo que correspón á la part d' informació, com en la referent á la defensa dels interessos morals y materials de Sabadell, conta lo nou diari ab un numerós y escullit personal de redacció, eixit de la xamosa florida del ilustre jovent que més honra á la nostra ciutat. La part d' aquest jovent, apta pera 'l cas, s' ha organissat ademés en «Secció Literaria», que publicarà sa fulla encuadernable los dijous de cada setmana, prestant aixís merescut tribut á las lletras patrias, ab gran ventajta pera l' esbargiment de nostres suscriptors y sas familias. Y altres distingits companys han pres á son compte seccions especials, referents al Dret, á la Historia y al moviment científich é industrial de nostra terra, crónicas religioas y patrióticas, críticas bibliográficas y teatrals, narració de varietats, etc., essent de creure que se li donará al diari una amenitat meraxedora de la més franca simpatia per part de todas las classes socials de nostra població.

Tot aixó, compaginat, no ab lo migrat estímul d' emolumentos ni sous, sine ab lo generós esprit d' infundir vida y prestar calor al element de propaganda regionalista que 'l periódich representa; tot aixó com-

binat, no per l' ànsia del negoci ni per cap rastrer proposit ni desitj, sinó per la sublim abnegació de sacrificarse que l' amor engendra, nascuda al abrich de sentiments de l' ànima i covada per nobilíssims entusiasmes que, si s' generalisessin en lo nostre poble, constituïrïan inegablement lo nervi de sa restauració política y social.

Baix tal concepte los nostres esforços se dirigiran á alcansar la Autonomia de Catalunya que desitjém junt ab la de las demás regions d' Espanya. Que cada una d' ellas pugan administrarse lliurement sos respectius bens, fomentantse las sevas fonts de riquesa en proporció á sa conveniencia y necessitat, y valerse de sa propia legislació y usar son natural llenguatge y disposar de tots aquells ressorts interiors exclusivament seus que pugan afavorir en un ó altre sentit son floeixement y son benestar; pero estant lligadas, aixó sí, per un dolçissim llàs fraternal de protecció y de defensa, baix la mateixa superior gestió d' un Poder comú (ab qualsevol dels dos sistemes monárquich ó republicà), mes ab facultats restringidas sols á aquells assumptos d' interès general que afecten al tot de la Nació ó be als de las relacions exteriors que son propis del bell conjunt espontanea y voluntariament organitzat ab lo nom d' «ESPANYA».

Avant, y pit pera desempenyar tan hermosa tasca.

S' ha rebut un telegrama del comandant general del apostadero de la Habana, donant las següents notícias sobre 'ls travalls de salvament dels naufrachs del vapor «Tritón».

Sortiren de la Habana los vapors «María Cristina» y «Lucía» al rebre la noticia del sinistre, poguent recollir varis naufrachs, que han resultat ser:

Un contramestre, 3 mariners, 1 camarer, 1 sargent, 4 passatjers y 3 soldats; tots se troban en fatal estat de postració.

L' «Heraldo» publica també un telégrama de la Habana en lo que s' donan nous pormenors del naufragi. S' han salvat fins ara 52 naufrachs y se suposa que han mort 120.

Vint naufrachs lograren salvarse en un bot després d' estar lluytant ab las onas per espay de 24 horas y veure com los tiburons devoraban á dos infelissos.

Un passatjer s' enfonsá á sa vista en las onas abrasant á sa muller y ab dos fillas.

Próximament s' inaugurarà la Plassa de Toros de Girona.

Lo Regionalista, que com saben nostres lectors surt desterrat en aquella ciutat, publicarà los noms de todas las senyoras que hi assisteixin pera vergonya d' ellas mateixas.

Molt bona idea; ens l'apuntém per quan s' inauguri la que s' ha de construir á Reus.

Se diu que s' projecta construir en uns terrenos del carrer de las Corts de Barcelona un «circo taurino», baix los auspícis d' un acaudalat comerciant d' aquella ciutat y la direcció d' un destre de cartell.

Y Barcelona en pés suportarà aqueixa nova vergonya sens que tinga valor pera protestar dignament d' aqueixa terrible invasió del selvatgisme castellà.

¿Quan vindrá l' any 35 de las Plassas de Toros?

Telegrafian de Nova York participant que ha sortit d' aquell port una escampavía aduanera, ab objecte de donar cassa á un barco que porta á la Gran Antilla una important expedició d' armas y municions.

Per lo que s' veu, los insurrectes tenen una gran confiança en las promesas d' en Sagasta.

Se veu que 'l coneixen.

Lo recaudat ahir per concepte de Consams en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 967'54.

SECCIO LITERARIA

Els grans de blat

Un aucell de bec daurat prengué un granet d' una espiga, un altre á terra 'n caygué y 'ls altres fóren farina.

El granet pres per l' aucell se transformá en poesia, si 'ls aucells tenen cantars es pel grà que 'ls dona vida.

El grà que á terra caygué quan l' hora siga propicia germinant naixerá á llum y será un rastell d' espigas.

Dels grans que varen quedar el moliné 'n feu farina y varen ser l' aliment que al cos humá dona vida.

Benhaja sempre en el mon aquella planta esquisida que guarda en sí tres tressors: vida, germen y poesia.

J. ALADERN.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 18 d' Octubre de 1897.

Naisements

Francisco Montagut Mateu, de Ramón y Mercé.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Magdalena Pamies Odena, 64 anys, Bages 24.—

Josepha Escudé Bautista, 6 anys, Sant Joaquím, 11.—

Llorens Rodón Bartolí, 46 anys, Raseta de Salas, 36.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Joan.

Sant de demá.—Sant Hilarió.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'80	Filipinas	
Exterior	80'30	Aduanas	97'37
Amortisable	80'25	Cubas 1886	94'87
Fransas	20'10	Cubas 1890	78'75
Norts	24'10	Obs. 6 0/0 Fransa	95'37
Exterior París	61'75	Obs. 3 0/0 »	52'87
París	30'90	Londres	32'87

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'80	Fransas	20'10
Exterior	80'30	Cubas vellas	94'87
Colonial		Cubas novas	78'75
Norts	24'10	Aduanas	97'37
Obligacions Almonedas	82'	Oblig. 3 0/0 Fransas	52'87
		Filipinas	95'37

PARIS

Exterior	61'75	Norts	

GIROS

París	30'90	Londres	32'87
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. lles, D. Joan Llauro Prats y D. Joan Vallduvi.

Londres	90 d/f.	00'00 diner	8 d/v.	00'00
París	8 d/v.	00'00	Marsella	00'00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS		0/0	0/0	0/0
Gas Reusense		850		0
Industrial Harinera		600		0
Banch de Reus		500		0
Manufacturera de Algodon		100		0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		415		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 18

De Certe en un dia, v. «Correo de Cartagena» de 258 ts., ab bocoyis buyts, consignat als Srs. Viuda y Nebot de Ferrer y Mery.

De Barcelona en 6 horas v. «Melitón Gonzalez» de 610 ts., ab efectes, consignat als Srs. Fills de Benigne Lopez.

Despatzadas

Pera Génova y esc. v. «Gras», ab efectes.

Pera Certe, v. «Correo de Cartagena», ab vl. Pera Ibiza, jabech «Belisario 1.º», ab efectes. Pera Londres y esc. v. inglés «Solerno», ab efectes. Pera Bilbao y esc. v. «Melitón Gonzalez», ab efectes.

TELEGRAMAS

Madrid 17.

Lo ministre de Marina ha rebut per conducte d' Espanya á Lisboa una copia del acta de la sessió de la Cambra municipal d' aquella capital del 23 de setembre.

En aquesta acta se feu constar l' agrahiment y l' afecte d' aquell municipi per la cortesia de nostres marins al visitar las aguas de Lisboa.

Per acort unánim de la Cambra s' ha enviat una copia del acta al general Bermejo y en ella apareixen nobles paraulas pera nostra marina.

—Telegrafian de Sevilla dihent que ha terminat la assemblea revolucionaria.

Han predominat en ella los procediments de forsa, donantse viscas bélicas, que foren aplaudits.

S' aprobá per unanimitat lo procediment revolucionari com únich medi de portar la República.

S' acordá nombrar una comissió. París 18.

Diuen de Londres que un despaig de la Canea, que inserta «The Standard», anuncia que 'ls diputats cretencs han marxat á Castelli y Milotamon pera elegir president.

Los cristians de la Isle han dirigit als almiralls de las escudras exposicions demanant que 'ls protegeixin contra 'ls mussulmens que han tornat á renovar sas vejacions.

ANUNCIS PARTICULARS

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertas desde primer d' Octubre en casa ó á domicili.

Curs especial de piano y cant.

Arabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisaje, natural, pintura al oli y l' ayguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.º.—Reus

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran Companya de Sarsuela y Opera espanyola pera la próxima temporada d' hivern.

Llista del personal

Mestre Director, D. Francisco Perez Cabrero.—Primera tiple de opera, Srta. Avelina Corona.—Primera tiple de sarsuela, D.ª Carme Perez de Isaura.—Altra tiple, Srta. Lluisa Perez Cabrero.—Altra tiple, D.ª Mercé Perez Cabrero.—Característica, Sra. Sirlilla.—Primer tenor, D. Francisco Alcantara.—Altre tenor, D. Nicolau Bobé.—Tenor cómich, D. Lluís Senís.—Primer barítono, D. Castro Gascó.—Altre barítono, D. Marián Martínez.—Primer baix, D. Daniel Benquells.—Altre baix, D. Jaume Segura.—Galan jove, D. Francisco Fernandez.—Mestre de coros, D. N. N.—Primer apunt, D. Lluís Santafé.—Traspunt, D. Antoni Güell.—Mestre de ball, D. Enrich Fernandez.—Coro d' abdós sexes, 24.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 9'06.—Tarde: 2'32, 3'45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 10'46.—Tarde: 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona

5⁰⁴ m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8⁵⁶ m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12¹¹ t. mercancias, segunda y tercera.
1⁵⁷ t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5²⁵ m. (per Vilafranca).
9⁴⁶ m. (per Vilanova).
15⁸ t. per id.
7³⁹ t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9³³ m.—1⁰⁴ t.—3¹⁰ t.—7¹⁹ y 9⁵⁷ nit.

De Mora á Reus

4²¹ m.—8⁰⁰ m.—12⁰⁵ t.—6⁰⁴ t.—7³⁶ n.

De Reus á Tarragona

8³⁰ m.—9⁴⁷ m.—2 t.—7⁰⁴ t.

De Tarragona á Reus

7³⁰ m.—12²⁵ t.—4³⁰ t.—8²⁰ n.

De Reus á Lleyda

8⁴⁰ m.—5²³ t.

De Lleyda á Reus

5⁵⁰ m.—3⁵⁰ t.

De Reus á Vimbodí

1²⁸ t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9⁵³ m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9³⁰ m. y 11³⁰ n.

De Valencia á Tarragona

11⁴ m. y 6³⁰ t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8³⁰ m.

De Barcelona (per Tarragona) 9³⁰ m.
De id. directe 10³⁰ t.
De id. id. 1³⁰ t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7³⁰ t.
De Madrid y Zaragoza 2³⁰ n.
De Lleyda y Huesca 7³⁰ n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5⁰⁰ m.
Pera id. á las 2⁰⁰ t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) á las 2⁰⁰ t.
Pera Tarragona, directe á las 7⁰⁰ n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8⁰⁰ m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4⁰⁰ t.

Los pobles servits per peatens á las 9⁰⁰ m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Didax», per Joseph Feliu y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2 "
«Costums típicas», per id.	2 "
«Alcover», monografia, per id.	2 "
«Poesias», per Manel Marinello,	2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer,	4 "
«Lo Pl de las tres branças», per id.	2 "
«L' Aglenya», per Ramon Masferrer,	4 "
«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents,	12 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell,	12 "
«Obrers catalanes», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesias», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias,	8 "
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria,	12 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20 "

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-	12 "
sau,	12 "
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8 "
Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regio-	
nal», á meytat de preu.	
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich More-	
ra, han sortit:	
«Sant Ramón»,	2 rals.
«Planys»,	2 "
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet,	4 "

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal qual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golde,	12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer,	2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
Además están á la venda diferentas obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeros.